Access fun Grade 8–12 quizzes, matric past papers, K53 learner mock tests, and NBT prep!

All in one easy-to-use app.

DOWNLOAD GO STUDY NOW

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

Tap on the buttons above to download the app

www.gostudy.club

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

REKENINGKUNDE

NOVEMBER 2017

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 300

NASIENBEGINSELS:

1. Tensy anders in die nasienriglyne gestel word, is strafpunte vir vreemde items slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie. Geen vreemde-item-strafpunte nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Volpunte vir korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat voorsien is.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie).
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar aangedui word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. Hierdie memorandum is nie vir verspreiding in die publiek nie, omdat sekere items dalk verkeerd gehanteer is. Aanpassings is gemaak a.g.v. sekere vrae.
8. Waar strafpunte toegepas word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie.
9. Waar metodepunte toegeken word vir bewerking, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek voor die punt toegeken word.
10. Bewerking beteken 'kontroleer bewerking'. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. Nota: kontroleer bewerking moet 'n +, -, x, ÷, of volgens memo.
11. In berekeninge, moet nie punte vir bewerkings toeken nie indien noemer & deler omgeruil is. Dit is ook van toepassing op verhoudings
12. Waar metodepunte toegeken word, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat gedeeltelik foutief is nie. In sulke gevalle, moet nie die metode punt toeken nie. Dui deur middel van ☒.
13. Wees bedag daarop dat party kandidate geldige alternatiewe buite die memorandum verskaf.
14. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 17 bladsye.

Kopiereg voorbehou

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

VRAAG 1

1.1

1.1.1	Onwaar	✓
1.1.2	Onwaar	✓
1.1.3	Waar	✓

3

1.2.1

Berekening van KOJ-totaal			Berekening van KBJ-totaal	
90 500			**85 920**	
9 750	✓			
		2 900 in KOJ en 9 200 in KBJ Beide vir twee punte	6 300 OF 9 200 (2 900)	✓✓
		(5 500) in die KOJ een punt 5 500 in die KBJ een punt	11 000 of 5 500 & 5 500 een punt elk	✓✓
16 500	✓		2 290	✓
			750	✓
900	✓	*Mag gekombineer word as R320 OF R1 220 – R900 in die KBJ vir twee punte	1 220	✓
117 650			107 480	

Vreemde inskrywings -1 b.v. **8 550; 13 590; 16 200**
Let op vir ander vreemde items wat foutiewelik in albei joernale en/of versoeningstaat geplaas is

Bankrekeningsaldo:
Mag 'n bankrekening opstel

– 5 210 ✓ + 117 650 ☑ – 107 480 ☑ = R4 960 ☑
Sien KOJ +ief Sien KBJ -ief Indien een punt vir bewerkings toegeken is

14

1.2.2

Bankversoeningstaat op 30 Junie 2017

Kan met grootboeksaldo begin	DEBIET	KREDIET	Een kolom metode
Saldo volgens bankstaat kontrolleer balanseersyfer	9 740☑	Moet nie R1 450 aanvaar nie	9 740
Uitstaande deposito's		40 500 ✓✓	40 500
Uitstaande tjeks:			
• 819	7 650 ✓		(7 650)
• 870	16 800 ✓		(16 800)
Uitstaande EFO	2 250 ✓		(2 250)
Krediteer foutiewe bankkoste		900 ✓✓	900
Saldo volgens bankrekening Sien 1.2.1	4 960☑		4 960
	41 400	41 400	

Vreemde inskrywings -1 **8 550; 13 590; 16 200; 30 000**
-1 foutive / geen besonderhede Vreemde items -1
Vir 2-kolom metode met gebruik van hakies, moet nie hakies/negatiewe in enige kolom aanvaar nie

9

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

1.2.3 **Verduidelik die probleem met betrekking tot deposito's. Haal bewyse aan.**

Geldige verduideliking ✓ Bewyse ✓

Verwagte antwoorde:
Deposito's word nie tydig gedoen nie / laat depositos (lei tot kontantvloeiprobleme)
OF
Oorrol van kontant / kan diefstal aandui

Bewyse: Datums of bedrae

- Deposito van R30 000 / 17 Mei / ongeveer 16 dae is aan einde van die maand uitstaande
- Deposito van R16 200 / 31 Mei / ongeveer 16 dae is eers op staat op 16 Junie getoon
- Deposito van strokie 451 / R40 500 / 25 Junie is aan einde van die maand uitstaande

Verduidelik TWEE strategieë om dit in die toekoms te voorkom.

TWEE geldige punte ✓ ✓ aanvaar kort veruidelikings; kan anders gestel word

- Verdeling van pligte: die persoon wat die kontant ontvang en kwitansies uitreik, moet nie dieselfde persoon wees wat die depositostrokie voltooi nie. 'n Ander persoon moet die geld deponeer by die bank sodat hulle mekaar kan kontroleer.
- Senior personeel behoort via internet bankdienste / die deposito's daagliks getoon word.
- Versoek SMS van bank vir alle transaksies
- Gebruik 'n sekuriteitsmaatskappy om die deposito's op 'n daaglikse/ gereelde basis te kollekteer.
- Moedig debiteure aan om direkte oorplasings te doen (EFT).

4

TOTALE PUNTE
30

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

VRAAG 2

2.1 GEVEN VERVAARDIGERS

2.1.1 PRODUKSIEKOSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2017

Direkte materiaalkoste (1 050 000✓ + 102 000✓)	✓	1 152 000
Direkte arbeidskoste Primêre koste - DMK	☑	648 000
Primêre koste	✓	1 800 000
(– 84 000 een punt +100 800 een punt) **Fabrieksbokoste** (487 200✓ + 16 800✓✓)	☑	504 000 bewerking een deel korrek
Bewerking primêre + FBK	☑	2 304 000
Goedere in bewerking (begin)	✓	160 000
		2 464 000
Goedere in bewerking (einde) Bewerking TKP – bg subtotaal Kontrolleer dat dit afgetrek is; ignoreer hakies Moet nie 160 000 / 0 aanvaar nie	☑	(88 000)
Totale koste van produksie 7 200 x R330 Geen deelpunte	✓✓	2 376 000

14

2.1.2 VERKORTE INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2017

Verkope	✓	4 080 000
Koste van verkope sien TKP 2.1.1 400 x R330 (336 000 ✓+2 376 000 ☑– 132 000 ✓✓) **OF** 8 000 – 1 200 geen deelpunte (1 200 x R280) + (6 800 x R330) Kan KPV rekening opstel een punt twee punte een punt	☑	(2 580 000) Ignoreer hakies
Bruto wins Verkope – KVV	☑	1 500 000
20% van R126 000 126 000 -100 800 (– 42 000 + 25 200 een metode punt) **Administrasiekoste** (148 400✓ – 16 800 ☑ sien 2.1.1)	☑	(131 600) Een deel korrek Ignoreer hakies
Verkoops- en verspreidingskoste 422 000✓ – 102 000✓ Een deel korrek	☑	(320 000) Ignoreer hakies
Netto wins Bewerking (trek AK & VVK af) een deel korrek	☑	1 048 400

14

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

2.2 GYMWEAR VERVAARDIGERS

2.2.1 Hemde:

Bereken die gelykbreekpunt vir hemde.

64 twee punte

530 000 ÷ (302 – 238) = 8 281,25 / 8 282 / 8 281 / 8 281,3

✓ ✓ ✓ ☑ Een deel korrek Moet nie R / s aanvaar nie

4

Identifiseer EEN veranderlike koste (met syfers) wat nie goed beheer is nie. Gee TWEE moontlike redes vir hierdie probleem.

EEN VERANDERLIKE KOSTE MET SYFERS Veranderlike koste ✓ Syfers ✓	REDES ✓ ✓ Enige twee verskillende redes
Direkte Arbeidskoste Toegeneem met R31 per eenheid (31%) (van R100 tot R131)	Verwagte antwoorde • Onderhandel loonverhogings /minimum loon / inflasie / vermeerde salaris skale (vir kwalifikasies) • Betaal bonus aan sommige werkers • Oormatige oortyd • Tekort aan produktiwiteit (ondoeltreffendheid) van werkers • Onervare / onvoldoende opgeleide werkers • Hoë personeel omset • Verouderde toerusting beinvloed produktiwiteit • Werksure verloor as gevolg van tyd vir opleiding (werkers betaal vir opleiding) / as gevolg va beurtkrag (kragonderbrekings / as gvolg van siek verlof betaal • Foute in berekening van lone (overpaid) Moet nie aanvaar nie: Meer werkers; Afwesige werkers; swak begroting

4

Verduidelik waarom Jan bekommerd kan wees oor die groot afnames in die ander TWEE veranderlike koste.

	Verduidelikig van die twee VK ✓ ✓	Noem OF impliseer wat die bekommernis is ✓ ✓
Kommentaar op DMK	Die gebruik van goedkoper	Minderwaardige gehalte
	Besparing op materiaal	Kan gehalte van produk beinvloed
Kommentaar op V&VK	Verminderde advertensies of verminderde kommissie/ vergoeding aan verkoopspersoneel	Kan veroorsaak dat verkope afneem / kan verkoops-persone demotiveer
	Verminderde afstande vir aflewering / Staak die diens in sekere gebiede	Lei tot verlies van klante
	Uitkontrakteur / gebruik goedkoper diensverskaffers	Mag minderwaardig wees en die besigheid negatief in die toekoms beinvloed

4

Jan kan nie verstaan hoekom die eenheidskoste van produksie toegeneem het, terwyl sy vaste koste en die veranderlike koste nie toegeneem het nie. Verduidelik waarom dit so is. Noem EEN punt (met syfers).

Enige een verduideliking ☐✓✓ syfers ☐☐✓✓

Verwagte antwoorde: Deelpunte vir onduidelike/onvolledige verduideliking

- Geen skaalbesparings nie / Afname in produksie 8 900 eenhede (25 000 tot 16 100).
- Laer produksie het die vaste koste per eenheid met R11,72 of 55,2% laat toeneem (R21,20 tot R32,92)

4

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

2.2.2 Skoene:

Bereken die % toename in die verkoopprys van skoene.

1 640 – 1 260

$\frac{380}{1\,260}$ ✓ x $\frac{100}{1}$ OF 130,2% - 100% = 30,2%

= 30,2% ☑ Een deel korrek Aanvaar 30% of 30,15%

3

Jan het besluit om die kwaliteit van die skoene te verbeter en dit uit te voer. Verduidelik hoe die direkte materiaalkoste en die verkoops- en verspreidingskoste deur hierdie besluit geraak is. Verskaf syfers.

- DMK het vermeerder ✓ van R330 tot R456 (met R126/met 38% /38,2%) ✓
- V&VK het vermeerder ✓ van R28 tot R194 (met R166/met 593% / 592,8%) ✓

4

Jan was bekommerd dat die toename in prys die onderneming negatief sou beïnvloed. Verduidelik of sy bekommernis geregverdig is. Noem TWEE punte.

Syfers nie nodig nie, maar kan gebruik word om 'n punt rakende die bekommernis te maak

Redes (enige twee) ✓ ✓

Noem geen bekommernis OF impliseer GEEN bekommernis in verduideliking of deur die gebruik van syfers ✓ ✓

- Verkope vermeerder (met 1 250 eenhede) / klante ondersteun steeds die besigheid (ten spyte van verhoogde pryse)
- Netto wins het vermeerder (met R1 196 750) (prys het nie die verkope negatief beinvloed het nie)
- GBP het verminder (as gevolg van bydrae per eenheid) met 475 eenhede. Die besigheid oorskry nou die GBP met 'n groter verskil (3 908 eenhede)

4

TOTALE PUNTE
55

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

VRAAG 3

3.1

(a) Bereken die drawaarde van Grond en Geboue-saldo op 1 Maart 2016.

2 550 000 – 325 000 = 2 225 000 ✓✓ Geen deelpunte

2

(b) Bereken die totale waardevermindering op voertuie op 28 Februarie 2017.

Ken punte vir korrekte bewerkings al word sub-totale nie getoon nie

Nuut:
422 550 x 20/100 x 6/12 = 42 255 ✓✓

Oud: een punt
350 000 x 20/100 = 70 000 maar kan slegs R34 999 ✓✓✓ afskryf
(350 000 – 315 000) = 35 000 – 1 = 34 999

42 255 + 34 999 = 77 254 ☑ een deel korrek

6

(c) Bereken die drawaarde van Voertuie op 28 Februarie 2017.
Let op: pas nasienriglyn 10 toe
Sien slegs een reël na – kies die reël wat kandidaat bevoordeel

sien (b) hierbo Een deel korrek
35 000 ✓ + 422 550 ✓ – 77 254 ☑ = 380 296 ☑

een punt een punt een metode punt een metode punt
OF 772 550 – (315 000 + 77 254 see (b) hierbo) = 380 296
392 254 twee punte

4

(d) Bereken die drawaarde van Toerusting verkoop op 31 Desember 2016.
Let op: pas nasienriglyn 10 toe
Sien slegs een reël na – kies die reël wat kandidaat bevoordeel

30 900 vier punte 18 900 drie punte
22 800 twee punte
120 000 ✓ – (12 000 ✓+ 10 800 ✓ + 8 100 ✓✓) = 89 100 ☑ een deel korrek
108 000 twee punte

OR

een punt een punt een put een punt en een metode punt een metode punt
120 000 – 12 000 – 10 800 – 8 100 = 89 100

6

(e) Bereken die totale drawaarde van vaste bates op 28 Februarie 2017.
Let op: pas nasienriglyn 10 toe

Sien (c) hierbo een deel korrek
2 550 000 ✓ + 380 296 ☑ + 50 994 ✓ = 2 981 290 ☑

4

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

3.2 BALANSSTAAT VAN ODETTE BPK. OP 28 FEBRUARIE 2017

Plasing aanbieding -1 elke keer indien punte verdien is

	BATES		
	NIEBEDRYFSBATES (TB – BB)	4 010 940	☑
	Vaste bates Sien (3.1 e)	2 981 290	☑
3	Finansiële bates (Vaste Deposito) NBB – vaste bates	1 029 650	☑
	BEDRYFSBATES BL X 2,1	870 660	☑☑
	Voorrade	**408 880**	
	Handels- en ander ontvangbare bedrae 67 200 ✓ – 270 ✓✓ + 6 800✓✓ +10 350 ✓✓	84 080	☑*
	Kontant en kontantekwivalente BB – V – H & AO	377 700	☑
12	**TOTALE BATES** TE + L	4 881 600	☑
	EKWITEIT EN LASTE		
	AANDEELHOUERSBELANG 675 000 ✓ x 620 s ✓ 900 000 x 75%	4 185 000	☑
	Gewone aandelekapitaal AHB – 520 000	3 665 000	☑
4	**Behoue inkomste**	**520 000**	
	NIEBEDRYFSLASTE	282 000	
4	Lening: Beque Bank 376 000 – 92 000 ✓ ✓ ✓ 284 000 + 48 000 – 50 000 332 000 twee punte	282 000	☑*
	BEDRYFSLASTE	414 600	☑*
	# Handels- en ander betaalbare bedrae 184 000✓ + 5 600✓	189 600	✓
	SAID: Inkomstebelasting q 222 000 ✓✓ – 209 000 ✓ 518 000 x 30/70	13 000	☑*
	Sien aantal aandele in AHB Aandeelhouers vir dividende (675 000 ☑ x 0,24✓)	162 000	☑*
	Huidige deel van lening	50 000	✓✓
14	**TOTALE EKWITEIT EN LASTE**	4 881 600	☑*

37

*Een deel korrek

#handels- en ander betaalbare bedrae kan die ander elemente onder bedryfslaste kombineer. Ken deelpunte diensooreenkomstig toe. Indien SARS en A/H vir Div ingesluit is in H&ABB, ken een metode punte toe in elke geval vir bewerkings ingesluit
Kontrolleer Hantering van SAID (Inkomstebelasting) om te kontrolleer of kandidaat rente van NW afgetrek het om belasting te bereken

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

3.3 OUDITVERSLAG

As 'n aandeelhouer, watter bekommernisse sou jy oor hierdie ouditverslag hê? Verduidelik DRIE punte.

Enige drie verskillende geldige punte ✓✓ ✓✓ ✓✓

Deelpunte vir onduidelike/onvolledige verduideliking

Let op: Kandidate hoef nie antwoorde tot die twee spesifieke punte in die ouditverslag te beperk nie aangesien daar verskeie bekommernisse voortspruitend uit die ouditverslag kan wees

Verwagte antwoorde:

- Hierdie is 'n weerhouding van mening (no audit opinion)
- Dit sal 'n negatiewe effek op die maatskappy hê Bv. Reputasie/aandeelprys/aanvraag vir aandele/ swak publisiteit/ moontlike beleggers verloor vetroue in maatskappy
- Die korporatiewe bestuur van die maatskappy is benadeel/nie in lyn met King kode
- Die korrekte prosedure met die goedkeuring van die direkteursfooie/ bonusse is nie gevolg nie.
- Die direkteure het hulle posisie misbruik.
- Die groot bedrag aan die direkteure betaal, kan 'n negatiewe impak op die finansiële resultate/likiditeit en solvensie/winsgewendheid van die maatskappy hê.
- Onvoldoende ouditbewyse

6

TOTALE PUNTE
65

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

VRAAG 4

4.1

4.1.1	Direkteure	✓
4.1.2	Interne ouditeur	✓
4.1.3	Aandeelhouer	✓
4.1.4	Eksterne ouditeur	✓

4

4.2 SO-FINE BPK.

4.2.1 GEWONE AANDELEKAPITAAL

GEMAGTIGDE AANDELEKAPITAAL

1 200 000 gewone aandele

UITGEREIKTE AANDELEKAPITAAL

900 000	**Gewone aandele op 1 September 2016** Balanseersyfer Kontrolleer dat terugkoop teruggetel en uitreik afgetrek is	4 725 000	☑
150 000	Uitgereik op 1 Mei 2016 teen R6,30 elk	945 000	✓✓
(70 000)	Teruggekoop op 30 Augustus 2017 (GAP: R5,40✓✓ 5 292 000/980 000 geen deelpunte nie	(378 000) Een deel korrek dws 70 000 of R5,40 Moet nie 437 500 as finale antwoord aanvaar nie	☑
980 000 ✓	**Gewone aandele op 31 Augustus 2017**	**5 292 000**	

7

BEHOUE INKOMSTE

Saldo op 1 September 2016	**147 370**	
Netto wins na inkomstebelasting	**438 130**	
Aandele teruggekoop (437 500 ✓ – 378 000 ☑) 70 000 x 0,85 of 70 000 x (6,25 – GAP) GAK hierbo 437 500 / 70 000	(59 500)	☑
Gewone aandeledividende Een deel korrek	(276 000)	☑
• Tussentydse dividende (900 000 ✓ x 0,12) Een deel korrek	108 000	☑
• Finale dividende	168 000	✓✓
Saldo op 31 Augustus 2017 Een deel korrek ; *Beide syfers afgetrek	250 000	☑*

9

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

4.2.2 SO-FINE BPK
KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 AUGUSTUS 2017

Indien bewerking as finale antwoord getoon word, ken bewerking punt toe slegs indien hakies vir daardie item korrek toegepas is
Indien item foutiewelik geplaas is, word geen punte vir besonderhede of syfers toegeken nie
#Tekens kan omgeruil wees; pas konsekwent toe; sien slegs een reël – kies reël om kandidaat te bevoordeel
##Indien bewerkings nie getoon word nie maar syfer is korrek sonder hakies, ken volle punte toe om bewerkings te dek en penaliseer op die antwoord

	KONTANTVLOEI UIT BEDRYFSAKTIWITEITE	Korrekte gebruik van hakies om die punt op die finale antwoord te verdien vir elke item in hierdie kolom
	Kontant deur bedrywighede voortgebring	*Een deel korrek en korrekte gebruik van hakies
	Rente betaal	
	Dividende betaal	
4	**Inkomstebelasting betaal** #– 2 400 ✓ + 187 770 ✓ – 11 800 ✓) **OF** 2 400 ✓ – 187 770 ✓ + 11 800 ✓	? ##(173 570)☑*
	KONTANTVLOEI UIT BELEGGINGSAKTIWITEITE	
	Aankoop van vaste bates #6 177 000 ✓ + 320 000 ✓ + 324 000 ✓ – 4 975 000 ✓ – 6 177 000 ✓ – 320 000 ✓ – 324 000 ✓ + 4 975 000 ✓	? ##(1 846 000)☑*
	? ✓ Opbrengs met <u>verkoop van vaste bate</u>	? 324 000✓
7	**Verandering in beleggings**	
	KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIWITEITE	
	? ✓ Opbrengs met <u>uitreik van aandele</u> Sien 4.2.1	? 945 000☑
	? ✓ Terugkoop van aandele	(437 500)✓
4	**Verandering in niebedryfslaste**	
	Netto verandering in kontant en kontantekwivalente	? 86 000☑*
	Kontant en kontantekwivalente – beginsaldo (2 500 – 65 100)	? (62 600) ✓✓
4	**Kontant en kontantekwivalente – eindsaldo**	? 23 400 ✓

19

4.2.3 Bereken die persentasie bedryfswins op verkope.

$\frac{697\ 000\ ✓}{8\ 652\ 000\ ✓}$ x 100 = 8,1% ☑ Een deel korrek % teken nie nodig nie

3

Bereken die skuld-eienaarsbelang-verhouding.

5 542 000 twee punte sien 4.2.1

985 000 ✓ : (5 292 000 ✓ + 250 000 ☑) = 0,2 : 1☑ een deel korrek

Indien oortollige items bygevoeg is in bewerkings, maar antwoord dieselfde is, penaliseer op antwoord

4

4.2.4 Bereken die dividende per aandeel (DPA) van 'n aandeelhouer wat dieselfde getal aandele vir die hele finansiële tydperk besit het.

900 000 + 1 050 000

(168 000 ✓ / 1 050 000 ✓ x 100 + 12 sent ✓ = 28 sent ☑ een deel korrek

16 sent twee punte

4

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

4.3 CASTRO BPK.

4.3.1 **Lewer kommentaar op die prys van R9,10 wat Castro Bpk. vir die nuwe aandele wat uitgereik is, gevra het.**

Vergelyk uitreikprys met markprys of NBW ✓✓ Deelpunte vir gedeeltelike of onvoltooide verduideliking

Syfers R12,00 of R10,73 ✓ Kan verskille aanhaaal b.v. R2,90 of R1,63

Verwagte antwoorde:

- Die aandele is teen die gemiddelde aandeelprys uitgereik. Die bestaande aandeelhouers word beloon aangesien die prys laer is as die markprys op die JEB van R12,00 en die NBW van R10,73.
- Die aandele kon teen die markprys van R12,00 of die NBW van R10,73 uitgereik gewees het (die waarde van die aandele is afgewater)

3

4.3.2 **Verduidelik hoe die uitreik van nuwe aandele die finansiële hefboomverhouding en risiko van Castro Bpk. beïnvloed het. Haal TWEE finansiële aanwysers aan.**

Verduideliking ✓ ✓ Finansiële aanwysers ✓ ✓ Syfers ✓ ✓

Oortollige aaaanwysers (meer as twee aanwysers) -1 (maks -1)

Verwagte antwoorde :

Een punt

- Die hefboom het verbeter; laer risiko aangesien daar 'n uitreik van nuwe aandele was.

Een punt Een punt

Skuld-ekwiteitverhouding verminder van 0,8 : 1 tot 0,5 : 1 (met 0,3:1)

Een punt Een punt

- OOTKA het verbeter (as gevolg van verhoogde doeltreffendheid / winste van die nuwe tak).

Een punt

Van 15% tot 20% (met 5% of 33,3%)

Kandidate kan ook OOTKA met hulle geskatte rentekoers vergelyk

6

4.3.3 **As Henry sy 60%-aandeelhouding in die maatskappy wou behou, hoeveel aandele sou hy moes gekoop het?**

✓ ✓ ☑

(700 000 x 60%) – (500 000- x 60%) 120 000

420 000 300 000

Twee punte Bewerking een deel korrek (indien x 60%)

OF (200 000 x 60%) = 120 000

3

Hoeveel sou hy moes betaal het?

20 000 aandele teen R9,10 elk = R1 092 000 ☑☑ as = aantal aandele (hierbo) x R9,10

2

Henry het besluit om NIE hierdie aandele te koop NIE. Buiten die % aandeelhouding, verduidelik TWEE redes waarom hy 'n fout gemaak het deur nie hierdie opsie uit te oefen nie.

Verduideliking ✓✓ ✓✓ Syfers ✓ ✓Deelpunte vir gedeeltelike of onvoltooide verduideliking

Verwagte antwoorde: Enige twee

- Sy dividende sou vermeerder het met R61 200 (51s x 120 000 aandele). Dit is meer as die rente wat hy verdien op 'n spaarrekening van R54 600 het (1 092 000 sien hierbo x 5%).
- Hy kon sy aandele koop vir kapitale groei - aandele gekoop vir R9,10 en en kon dan verkoop op die JEB vir R12,00 (totale wins kon R348 000) wees / dit sou 'n goeie koop gewees het want R12,00 is hoër dan NBW van R10,73
- Hy sou meer dividende op sy groter belegging verdien het (51c/910c = 5,6%).
- Hy sal 120 000 stemme by die AJV verloor.
- Sy OOAB sal 23% van 'n groter belegging wees.

6

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

RONKI BPK.

4.3.4 **Lewer kommentaar op die likiditeit van Ronki Bpk. Haal TWEE finansiële aanwysers aan.**

Verduideliking: ✓✓ Oortollige aaaanwysers (meer as twee aanwysers) -1
Die likiditeitsposisie het verbeter / kan bedryfs-skulde dek / likiditeitverhoudings het afgeeem / likiditeitverhoudings is meer doeltreffend

Finansiële aanwysers enige twee: ✓ ✓ Syfers ✓ ✓
- Bedryfsverhouding het verbeter/afgeneem (van 3,5 : 1) tot 1,9 : 1
- Vuurproefverhouding het verbeter/afgeneem van 1,7 : 1 tot 1,1 : 1
- Voorraadhoudingstydperk is blykbaar doeltreffend teen 54 dae (minder as 2 maande)

6

4.3.5 **Lewer kommentaar op die prys wat Ronki Bpk. vir die terugkoop van aandele betaal het.**

Verwagte antwoord: ✓✓ Deelpunte vir gedeeltelike of onvoltooide verduideliking

Die maatskappy betaal 'n premie bo die gemiddelde aandeleprys van R10,20 om aandeelhouers aan te moedig om hulle aandele op te gee. /Hulle wou opbrengs verhoog deur ekwiteit te verminder / dit is 'n redelike waarde dieselfde as die prys op die JEB

Vergelyk prys betaal (R15,00) met Enige een syfer ✓
- markwaarde (R15,00)
- netto batewaarde (R13,30)
- gemiddelde uitreikprys van aandele (R10,20)

3

4.3.6 **Verduidelik DRIE maniere waarop Henry deur die terugkoop van aandele deur Ronki Bpk. bevoordeel is.**

Verduideliking ✓ ✓ ✓ Syfers ✓ ✓ ✓

Verwagte antwoorde: Drie verskillende antwoorde
- Hy het die meerderheidsaandeelhouer geword. Sy 300 000 aandele is 51,7% van die totale aandele (33,3% voor die terugkoop van aandele.
- A.g.v. van die verminderde aantal aandele, het sy verdienste verbeter bv. VPA het verbeter met 95s / van 171s tot 266s/OOAHB het toegeneem van 13% tot 16%. (**LET WEL:** VPA en OOAHB versterk dieselfde punt.)
- Die verminderde aantal aandele kon gelei het tot 'n toename in DPA met 57s / van 103s tot 160s / 55,3% (Direkteure kon die dividende uitbetalingsbeleid behou het.)

6

TOTALE PUNTE
85

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

VRAAG 5

5.1 KONSEPTE

5.1.1	Geweegde gemiddelde / GG ✓
5.1.2	Deurlopende ✓
5.1.3	Eerste-in-eerste-uit/EIEU ✓
5.1.4	Uitgawe ✓

4

5.2 HOT-WHEELS (EDMS.) BPK.

Motorfietse:

5.2.1 Bereken die waarde van die eindvoorraad op 30 September 2017 deur die spesifieke identifikasiemetode te gebruik.

sien slegs een reël na - kies reël om kandidaat te bevoordeel

243 000 ✓✓ + 109 600 ✓✓ + 252 800 ✓✓ = 605 400 ☑ Een deel korrek

18 – 8 15 – 11 18 – 10
(10 x 24 300) + (4 x 27 400) + (8 x 31 600)

OR BV + A – KVV = EV
Een punt een punt vier pute een metode punt
291 600 + 1 125 600 – 811 800 = 605 400
311 600 + 301 400 + 194 400

7

5.2.2 Mike vra jou advies oor die drie verskillende modelle van die motorfietse waarmee hy handel dryf. Verduidelik TWEE punte van advies.

Enige TWEE geldige punte van advies ✓✓ ✓✓
Deelpunte vir onduidelike/onvolledige verduideliking

Verwagte antwoorde:

- Verminder die prys van AO2 om verkope te verhoog. / 'n Laer winsopslag % sal help met die verminderde voorraadvlakke
- Staak / verminder die AO2 produk en kyk na alternatiewe later model produkte om in voorraad te hou.
- Hou meer AO3 produkte aan, aangesien hulle meer gewild en bekostigbaar is.
- Hou meer van die AO4 model aan want die bruto wins per eenheid is die grootste op hierdie item

4

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Valhelms:

5.2.3 **Bereken die waarde van die eindvoorraad op 30 September 2017 deur die geweegdegemiddelde-metode te gebruik.**

sien slegs een reël na - kies reël om kandidaat te bevoordeel

51 675 vier punte (5 x 525) twee punte
54 300 twee punte

15 000 ✓ + 39 300 ✓ – 2 625 ✓✓ x 12 ✓ = 6 201 ☑ Een deel korrek moet x 12

30 ✓ + 75 ✓ – 5 ✓
100 drie punte

(517 x 12)

OF 516,75 x 12 = 6 201 of 6 204 (geweegde gemiddeld afgerond)
sewe punte

9

5.2.4 **Is die geweegdegemiddelde-metode geskik om die valhelms te waardeer? Verduidelik EEN punt.**

Ja/Nee ✓ Verduideliking ✓✓ Deelpunte vir onduidelike/onvolledige verduideliking

Verduideliking vir ja:

- Hierdie is lae koste in vergelyking met die ander produkte wat Mike verkoop.
- Die items is van eenderse waarde

Verduideliking vir nee:

- Valhelms is net in aanvraag by 'n paar motorfiets entoesiaste.
- Die onderneming koop nie groot hoeveelhede nie.
- Die pryse neem altyd toe so die later modelle sal altyd duurder wees.

3

5.2.5 **Mike vermoed dat valhelms uit die winkel gesteel word ten spyte daarvan dat veiligheidskameras gebruik word. Verskaf 'n berekening om sy vermoede te staaf.**

(30 + 75 – 5)
100 ✓☑ – 12 ✓ – 85 ✓ = 3 valhelms weg ☑ Een deel korrek
een deel korrek

5

Wat kan Mike doen om die interne beheer van voorraad te verbeter? Noem DRIE punte.

Drie geldige punte ✓ ✓ ✓

Verwagte antwoorde:

- Doen gereelde fisiese voorraadopname.
- Plaas opsporingstoestelle op die produkte / veiligheidsprysetikette
- Verskaf veilige vertoonkassies vir die voorraad
- Verbeter sekerheid by die hekke/inspekteer items en kontroleer met kwitansie
- Verdeling van pligte (indien personeel verdink word)
- Koop in kleiner hoeveelhede / meer gereeld

MOENIE sekerheidskameras / CCTV aanvaar NIE.

3

TOTALE PUNTE
35

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

VRAAG 6

6.1

Verduidelik die hoofdoel van 'n Kontantbegroting.
Verduideliking ✓
Om die kontantsaldo / kontantvloei vir 'n tydperk te voorspel
Om ontvangste en betalings vooruit te skat / beplan

Verduidelik die hoofdoel van 'n Geprojekteerde Inkomstestaat.
Verduideliking ✓

Om die wins verdien vir 'n tydperk te voorspel. ✓

2

6.2.1

Larry verwag dat debiteure aan die einde van die maand wat op die transaksiemaand volg, rekeninge moet vereffen.

Gebruik die Novembersyfers om die % debiteure wat na verwagting aan die% kredietterme sal voldoen, te bereken.
sien slegs een reël na - kies reël om kandidaat te bevoordeel

181 440 twee punte Een deel korrek
✓ ✓ ☑

$$\frac{56\,000 + 125\,440}{224\,000} \times 100 = 81\%$$ ✓

two marks* one mark one method mark *ken twee punte aan die eerste korrekte % berekening
OF 25 % + 56% = 81%

Gebruik die Novembersyfers om die % verwagte oninbare skuld te bereken.
8 960 drie punte
181 440 een punt
✓ (✓) ✓ ☑ Een deel korrek

$$\frac{224\,000 - 56\,000 - 125\,440 - 33\,600}{224\,000} \times 100 = 4\%$$ ✓

een punt een punt een punt een punt een metode punt
OF 100% - 25% - 56% - 15% = 4%

9

6.2.2

Larry glo nie dat sy debiteurekontroleklerk, Shirley, 'n bonus op 31 Oktober 2017 verdien nie.

Verskaf bewyse om sy mening te staaf.

Verduideliking (berekening / syfers) van die Ouderdomsontleding Syfers ✓

58% van die bedrae geskuld is steeds binne die kredietterme
OF
42% van die verskuldigde bedrae hou nie by die terme nie

Gee Larry raad om debiteure-invorderings te verbeter (TWEE punte).

Twee geldige punte ✓ ✓

Verwagte antwoorde:
- Kontak debiteure deur gereelde rekeninge / telefoonoproepe / SMS / gereelde herinneringe
- Bied korting aan vir stiptelike betaling.
- Gee haar 'n bonus as sy die uitstaande bedrae insamel.
- Hef rente
- Weier om aan debiteure te verkoop wat nie by vereistes hou nie.
- Verbeter keuringsproses (sodsat slegte debiteure nie rekeninge open nie).

Let op: Moet nie implementering van keuring van debiteure aanvaar nie (alreeds debiteure)

4

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore

6.3.1 **Bereken die vaste % van verkope deur Larry gebruik om vir afleweringskoste te begroot.**

4% ✓✓ % teken nie nodig nie

Bereken die bedrag van die lening wat op 31 Desember 2017 terugbetaal gaan word.
sien slegs een reël na - kies reël om kandidaat te bevoordeel

✓ ✓ ✓ ☑ Een deel korrek

510 x 12 ÷ 0,085 = R72 000
(2 975 – 2 465) 12 x 100 ÷8,5

OF

een punt een punt een punt een metode punt

$510 \times 12 \times \frac{100}{8,5} = R72\ 000$

2 975 – 2 465

OF twee punte een punt een metode punt

(2 975 x 12 ÷ 0.085) – (2 465 x 12 ÷ 0,085) = 72 000
420 000 348 000

OF twee punte een punt een metode punt een deel korrek
420 000 348 000

$\frac{1\ 200 \times 2\ 975}{8,5} - \frac{1\ 200 \times 2\ 465}{8,5} = 72\ 000$

6

6.3.2 **Verwys na verskille in Inligting D. Verduidelik hoekom Larry sal voel dat al hierdie verskille probleme vir sy onderneming is.**
Syfers nie nodig nie
Deelpunte vir onduidelike/onvolledige verduideliking

	KOMMENTAAR OP VERSKILLE
Verkope	Kontantverkope is onder die begroting ✓, terwyl kredietverkope oor begroting is ✓. Dit sal tot die kontantvloeiprobleem van die onderneming bydra. ✓
Advertensies	Die volle advertensiebegroting is nie spandeer nie (onderspandeer) ✓wat tot 'n afname in verkope kon lei. ✓
Verpakkings-materiaal	Daar was geen besparing op verpakkingsmateriaal (misbruik van verpakkingsmateriaal) ✓ ten spyte van verlaagde verkope. ✓
Afleweringskoste	Daar moes 'n groter besparing in afleweringskoste gewees het omdat verkope met 9,4% afgeneem het ✓, terwyl afleweringsuitgawes met slegs 2,3% afgeneem het. ✓ / 4,3% van totale verkope terwyl 4% begroot was

9

TOTALE PUNTE
30

TOTAAL: 300

Kopiereg voorbehou

Download "Go Study Now" on iOS & Playstore